

Dosarul nr. 2ra-81/18

Instanța de fond: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău – S. Papuha,
Instanța de apel: CA Chișinău – M. Guzun, Iu. Cotruță, N. Simciuc

ÎNCHEIERE

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele completului,
judecătorul
judecători

Oleg Sternioală,
Luiza Gafton, Maria Ghervas,

examinând admisibilitatea recursului declarat de Postică Veaceslav,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea
cu Capital Străin „Total Leasing” Societate pe Acțiuni împotriva lui Postică Veaceslav
cu privire la încasarea venitului realizat din utilizarea automobilului și a cheltuielilor
de judecată, cât și la cererea de chemare în judecată depusă de către Postică Veaceslav
împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Total Leasing” Societate pe Acțiuni cu
privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, prin care s-a respins
apelul declarat de către Postică Veaceslav, reprezentat de avocatul Goțonoga Sergiu și
s-a menținut hotărârea Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 24 aprilie 2015,

C O N S T A T Ă :

La data de 19 august 2013 ÎCS „Total Leasing” SA s-a adresat cu cerere de
chemare în judecată împotriva lui Postică Veaceslav, solicitând încasarea venitului
realizat din utilizarea automobilului în mărime de 32 250 euro (echivalentul în lei MDL
conform cursului oficial stabilit de BNM la data achitării) și a cheltuielilor de judecată.
(f.d. 4-7, vol. I).

În motivarea cererii reclamantul a indicat, că la 22 mai 2008 a fost încheiat
contractul de leasing financiar nr. 280-08/POS, prin care ÎCS „Total Leasing” SA a
transmis în posesie și folosință, contra plată, lui Postică Veaceslav automobilul marca
Toyota Corolla, tip caroserie Sedan, nr. motorului xxxxx, nr. caroseriei xxxxx, nr. de
înmatriculare xxxxx. Valoarea totală a contractului de leasing financiar a constituit
21 552,18 euro.

Astfel, la 22 mai 2008 automobilul indicat în contract a fost transmis lui Postică
Veaceslav, fapt confirmat prin actul de predare-primire a bunului.

Potrivit prevederilor contractului de leasing financiar nr. 280-08/POS din
22 mai 2008, Postică Veaceslav s-a obligat să achite ratele de leasing și alte sume
stabilite în contract, în strictă conformitate cu graficul de achitări anexat la contractul

menționat supra. Însă, în detrimentul obligațiilor asumate, locatarul a achitat parțial plățile ce reies din contract. În rezultat, contractul a fost reziliat unilateral de către locator. La 02.05.2011 automobilul a fost restituit benevol de către locatar, iar la 16.05.2011 automobilul de marca Toyota Corolla a fost comercializat de ÎCS „Total Leasing” SA în vederea stingerii datoriilor acumulate de către locatar în baza contractului de leasing financiar.

La 08 iulie 2011, Postică Veaceslav a depus la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat rezilierea contractului de leasing financiar nr. 280-08/POS din 22 mai 2008 cu restituirea prestațiilor efectuate în sumă de 19 305,93 euro, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor judiciare.

La 28 decembrie 2011 Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău a emis hotărârea, prin care a admis acțiunea depusă de Postică Veaceslav, a reziliat contractul de leasing financiar nr. 280-08/POS din 22 mai 2008 și a încasat din contul ÎCS „Total Leasing” SA în beneficiul lui Postică Veaceslav suma de 19 305,93 euro, prejudiciul moral în mărime de 5000 lei și cheltuielile pentru achitarea taxei de stat în mărime de 500 lei, precum și în bugetul de stat suma de 8976 lei. Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 07 iunie 2012 a admis apelul declarat de către ÎCS „Total Leasing” SA, a casat hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 28 decembrie 2011 și a emis o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea lui Postică Veaceslav, ulterior, fiind casată, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 mai 2013 și menținută hotărârea judecătoriei primei instanțe.

Din momentul în care printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă s-a dispus rezolvirea contractului de leasing financiar cu extinderea rezilierii asupra prestațiilor efectuate, prin prisma art. 748 alin. (1), art. 738 alin. (1) Cod Civil, contractul încetează și părțile sunt eliberate de obligația de a executa prestațiile datorate în temeiul contractului trebuind să restituie prestațiile primite și veniturile pe care le-au realizat.

Reclamantul a menționat că, prin efectul rezolvirii contractului de leasing financiar nr. 280-08/POS din 22 mai 2008 lui Postică Veaceslav a-i fost restituită suma de 19 305,93 euro, achitată pe parcursul executării contractului, iar ÎCS „Total Leasing” SA urmează a-i fi restituit automobilul și toate veniturile realizate din prestația locatorului. În timp ce ÎCS „Total Leasing” SA a primit de la Postică Veaceslav automobilul, obiect al contractului reziliat și a achitat suma prestației de 19 305,93 euro, locatarul nu a restituit însă veniturile realizate din prestația locatorului, ca urmare a posesiei și folosinței bunului timp de 3 ani. Rațiunea care se impune pentru restituirea acestei prestații, reclamantul a explicat-o prin faptul că, prin folosirea automobilului transmis de ÎCS „Total Leasing” SA, Postică Veaceslav a înregistrat venituri prin neachitarea taxei de închiriere a automobilului, supunându-l și unei uzuri. În sensul art. 738 alin. (1) Cod Civil, Postică Veaceslav nu poate să se limiteze în urma rezilierii contractului doar la transmiterea automobilului ce a fost utilizat de el efectiv timp de 3 ani. Este absolut evident că într-o astfel de situație restituirea prestațiilor urmează a fi efectuată integral din partea ambelor părți ale contractului de leasing financiar.

Respectiv, prin efectul rezilierii contractului de leasing financiar locatarul urmează să restituie locatorului și venitul realizat din utilizarea automobilului pe

perioada 22.05.2008-02.05.2011 (1075 zile), venit care a fost înregistrat în urma folosirii temporare a automobilului fără a achita careva mijloace bănești.

A menționat că, pe piața de chirie auto un automobil de clasă similară este transmis în folosință și posesie (chirie) temporară contra unui preț de 30-40 euro pentru o zi. Ca rezultat, beneficiul obținut de către Postică Veaceslav din utilizarea automobilului care a aparținut ÎCS „Total Leasing” SA este egal cu valoarea produsului dintre prețul minim de chirie pentru o zi (30 euro) și numărul de zile de utilizare efectivă a mijlocului de transport. Luând în calcul valoarea minimă de chirie aplicat pentru astfel de automobile (30 euro/zi) beneficiul obținut este de 1075 zile x 30 euro = 32 250 euro.

Reclamantul a mai indicat că potrivit art. 740 Cod Civil, obligațiile părților născute din rezoluțiune se execută simultan. În condițiile în care Postică Veaceslav a depus pentru executare silită titlul executoriu eliberat în temeiul hotărârii Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 28 decembrie 2011, ÎCS „Total Leasing” SA este îndreptățit de a pretinde imediat restituirea venitului realizat de Postică Veaceslav și care urmează a fi restituit ca efect al rezilierii contractului de leasing financiar.

Postică Veaceslav la 12 septembrie 2013 a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Total Leasing” SA, solicitând încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 6370 euro, cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 1400 euro și a taxei de stat. (f.d. 129-130, vol. I) La 04 martie 2015 a depus cerere de concretizare, prin care a solicitat încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 6251 euro și a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 1400 euro. (f.d. 161, vol. I)

În motivarea cererii reclamantul a invocat că pretențiile rezultă din același contract de leasing financiar nr. 280-08/POS din 22 mai 2008 încheiat cu ÎCS „Total Leasing” SA și reziliat prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 28 decembrie 2011.

A mai invocat că ÎCS „Total Leasing” SA, reziliind contractul unilateral, a preluat bunul la 02.05.2011. Fiindcă el deja efectuase prestația și achitase suma de 19 305,93 euro, ce constituie 89 % din prețul contractului, la 08.06.2011, a solicitat ÎCS „Total Leasing” SA acordarea automobilului ridicat de marca Toyota Corolla cu nr. de înmatriculare xxxxx, oferind răscumpărarea integrală a acestuia. Prin răspunsul din 13.06.2011 locatorul a refuzat acordarea bunului, fiind vândut unui terț ca urmare a rezilierii unilaterale a contractului de leasing financiar nr. 280-08/POS din 22.05.2008.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 28 decembrie 2011, menținută de Cursa Supremă de Justiție prin decizia din 15 mai 2013, s-a admis acțiunea depusă de Postică Veaceslav, s-a rezolvit contractul de leasing financiar nr. 280-08/POS din 22 mai 2008 și s-a încasat din contul ÎCS „Total Leasing” SA fiind obligat să restituie în beneficiul lui Postică Veaceslav prestația executată în suma de 19 305,93 euro, prejudiciul moral în mărime de 5000 lei și cheltuielile pentru achitarea taxei de stat în mărime de 500 lei, precum și în bugetul de stat suma de 8976 lei.

Postică Veaceslav mai indică că, ÎCS „Total Leasing” SA, începând cu 13.06.2011 – data refuzului de a restitui bunul, a reținut ilegal mijloacele financiare ce au aparținut cu drept de proprietate lui Postică Veaceslav, dar care urmau a-i fi restituite începând cu data de 13.06.2011. Totodată a indicat că, ca urmare a procesului judiciar

privind rezoluțiunea contractului de leasing financiar a achitat avocatului onorariu de succes 1400 euro, ce constituie 7% din prețul contractului de leasing financiar și consideră că această sumă urmează să-i fie compensată de către ÎCS „Total Leasing” SA care a pierdut procesul.

Pretențiile ÎCS „Total Leasing” SA și a lui Postică Veaceslav de către prima instanță au fost conexate într-o singură procedură. (f.d. 155, vol. I)

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 24 aprilie 2015 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Total Leasing” SA și s-a încasat de la Postică Veaceslav în beneficiul ÎCS „Total Leasing” SA datoria în mărime de 32 250 euro, în lei MD la cursul BNM la momentul executării hotărârii și cheltuielile pentru achitarea taxei de stat în mărime de 16 425 lei. S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Postică Veaceslav și s-a încasat de la Postică Veaceslav în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 671 lei. (f.d. 176, 181-184, vol. I)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016 s-a admis apelul declarat de Postică Veaceslav. S-a casat parțial hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 24 aprilie 2015 cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care s-a respins, ca fiind lipsită de temei, cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Total Leasing” SA către Postică Veaceslav cu privire la încasarea prejudiciului material în sumă de 32 250 euro cu titlu de venit ratat și a cheltuielilor de judecată în sumă de 16 425 lei. S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Postică Veaceslav. S-a încasat din contul ÎCS „Total Leasing” SA în beneficiul lui Postică Veaceslav prejudiciul material în sumă de 1400 euro, în lei la cursul BNM, la ziua executării hotărârii, cheltuieli pentru achitarea taxei de stat în instanța de fond și în instanța de apel în sumă de 14 112,75 lei. În rest, cererea lui Postică Veaceslav s-a respins ca fiind neîntemeiată și menținută hotărârea instanței de fond. (f.d. 15, 16-28, vol. II)

Soluția instanței de apel nu i-a satisfăcut pe Postică Veaceslav și nici pe ÎCS „Total Leasing” SA, fiind contestată cu recurs. (f.d. 32-34, 44-46, vol. II)

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 28 decembrie 2016 a admis recursurile declarate de către ÎCS „Total Leasing” SA și Postică Veaceslav. A casat integral decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată. (f.d. 51-57, vol. II)

Rejudecând cauza, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 16 mai 2017 a respins apelul declarat de către Postică Veaceslav și a menținut hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 24 aprilie 2015. (f.d. 74, 75-83, vol. II)

Nefiind de acord cu soluțiile instanțelor inferioare, la 07 noiembrie 2017 Postică Veaceslav a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel din 16 mai 2017 și a hotărârii instanței de fond din 24 aprilie 2015 cu emiterea unei noi soluții, prin care a admite integral cererea de chemare în judecată depusă de Postică Veaceslav și a respinge acțiunea depusă de ÎCS „Total Leasing” SA. (f.d. 86-89, vol. II)

În motivarea recursului recurentul a invocat că decizia instanței de apel este una ilegală, fiind un act judecătoresc care sfidează normele imperative a unui stat de drept.

A menționat că instanța de apel, prin decizia contestată a aplicat legislația total inaplicabilă speței, fiind constatat că Postică Veaceslav ar fi avut venit în urma posedării și folosirii mijlocului de transport fără achitarea cărorva plăți de chirie.

Menționează că, din prevederile contractului de leasing financiar nr. 280-08/POS din 22.05.2008 Postică Veaceslav a obținut automobilul Toyota Corolla în folosință cu drept preferențial de răscumpărare ca persoană fizică, neangajată în antreprenariat, pentru folosință personală. Prin urmare, nu a realizat careva venit.

Consideră că, instanța de fond și instanța de apel au ignorat faptele stabilite prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 mai 2013 și anume, vina locatorului ÎCS „Total Leasing” SA în încălcarea prevederilor contractuale, iar persoana vinovată nu este eligibilă la nici un fel de despăgubiri rezultate din activitatea sa ilegală.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă, că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 16 mai 2017 și expediată în adresa recurentului la data de 14 iunie 2017, cu scrisoare de însoțire nr. 9527, însă confirmarea recepționării la materialele cauzei nu este. (f.d. 85, vol. II) Ulterior, la 08 septembrie 2017 Postică Veaceslav a făcut cunoștință cu materialele cauzei, fapt confirmat prin mențiunea de pe coperta dosarului (vol. II, borderoul).

În aceste circumstanțe recursul depus de către Postică Veaceslav la data de 07 noiembrie 2017 se consideră a fi în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate a recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Postică Veaceslav este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Potrivit regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată, că argumentele invocate în recurs nu poate constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Postică Veaceslav asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Postică Veaceslav inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 CPC completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Recursul, declarat de către Postică Veaceslav, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecători

Luiza Gafton

Maria Ghervas